

Protokół.

57

Lublin, dnia 3 listopada 1947r. Stanisław Nowakowski, wiceprokurator Sądu Apelacyjnego w Lublinie i Eksternel okręgowej komisji Badania Terroru Niemieckich w Polsce, przesłuchał w trybie art. 107 i 115 kpk. niżej wymienionego, który oświadczył co następuje:

Nazywam się Władysław Skowronek, 39 l. Rayon. kat., robotnik, niekarany, obywat. zam. wsi Dzielista, gm. Lomboyne, pow. lubelskiego.

Nie pamiętam dokładnie kiedy został założony obóz koncentracyjny na cmentarzu w Lublinie, czy w 1940, czy też w 1941r.

Gdy Niemcy przystąpili do urządzania tego obozu, to między innymi wnosili i mnie, jako gospodarza pola i kasano, niestetych miar usunęli buraki z pola.

Niemiec, który ogłosił mi to zarządzenie nadmieniał nam, że będą budowane korony dla wojska. Pomiędzy pod obóz zabrano mi 8 ha ziemi i w ten sposób pozbawiono mnie środków

utrzymania, przez zmuszono nas
 do szukania innych źródeł dochodu.
 W tej sytuacji Komenda obywateli
 zaborców budowlana przy budowie
 baraków na Majdanku i dzięki niemu
 utrzymaniu zajęte przy rozróżnieniu ma-
 teriałów budowlanych. Z tej racji będzie
 stale na Majdanku miało miejsce
 obserwowanie różnorodnych ty-
 ków słu. Komendantom obywateli
 był Thumman, a potem krematorium
Ellenhofeld, ten sam, który w dniu
 12 sierpnia 1942 roku niestety na
 fotografii (tu pokazano fotografii
 Ellenhofelda). Ellenhofeld w okolicy
 obozów znajdował się nad owymi
 Pennego rzeki byłem świadkiem
 takiej sceny, jak obozowa prowa-
 dzonej grupy więźniów, jeden z
 więźniów wskutek wypadnięcia, nie
 mogąc się, upadł na ziemię. Za-
 ważnym to Ellenhofeld, który zbliżył
 się do leżącego żyda (nazwiska jego
 nie znam) i zaczął go kopać całym

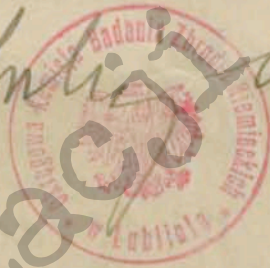
Thomson 1729/112

po całym świecie. Gdy leżący ledwo ży-
dywał, wówczas Ellensfeld karzący ⁵⁸ młodych
Wiganiom, zatrzymanym w krematorium,
domieści tego żyda do krematorium.
Prawdopodobnie tam dobito tego żyda
i wmurowano go do pieca. Dobymano w
krematorium specjalnymi technikami. Ude-
rzało w tył głowy. Elementu dobicia
tego żyda nie wiadomo, ale wiadomo
mi z opowiadania innych, że w ten
sposób postępowano z tymi, którzy
do krematorium trafili jense żywi.
Innym razem naszymi wiadomości, jak
esmonka (nazwiska jej nie znamy),
przypraważła czterech chłopców żydów
do krematorium i oddała ich w
ręce Ellensfelda, który zabrał ich,
a następnie karzący wrzucił do krema-
torijnego pieca. Chłopcy ci byli w
wieku 8-9 lat. Poza innymi przyto-
czonymi przez ^{inne} wyświadczeni, wiadomości
ponadto jak Ellensfeld bił Wiganiom
nożem i trzonkiem oł Topoty.
Ellensfeld na trzy-cztery miesiące
przed ucieczką Niemców z Dublinem,

opracować obóz na majątku rasem
& Thumomem i podobno mieli udać
się do oszczędzania. Staronnych mur-
derstw dokonawali niemy przemian
w noc, a to dlatego, aby nie było
wiadomości, ponieważ w dzień dzień
pracowało czynnych na majątku,
przebiegały obserwacje to co dzieło
się, a niemy starali się zachować to
wszystko w tajemnicy. Wzrost nie nie
mam do dodania. Naopisanie: "umie".

M. Nowakowski

M. NOWAKOWSKI

M. Nowakowski

Biuro
i Archiwizacja